

РЕШЕНИЕ

№ 6319

гр. София, 09.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 88 СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ЛОРА ЛЮБ. ДИМОВА
ПЕТКОВА

при участието на секретаря БОЖИДАРА П. КУБАДИНОВА
като разглежда докладваното от ЛОРА ЛЮБ. ДИМОВА ПЕТКОВА
Гражданско дело № 20231110159917 по описа за 2023 година

Производството е по Част II, Дял I на Гражданския процесуален кодекс /ГПК/.

Предявен е осъдителен иск от [фирма] срещу **** за заплащане на сумата от 93,10 лв., представляваща сбора от изплатено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка на увреден автомобил и ликвидационни разноски.

В исковата молба се съдържат твърдения, че на 20.12.2021 г. в ***, на разклона за **** е осъществено пътно-транспортно произшествие, при което застрахован по имуществена застраховка „Каско“ при ищцовото дружество лек автомобил *** с рег. № ****, управляван от И. Д., преминава през необезопасена и несигнализирана дупка на пътното платно, в резултат на което са му причинени щети. Вследствие на произшествието пред застрахователя по имуществената застраховка е образувана щета, извършен е оглед и опис на щетите и е издаден ликвидационен акт, въз основа на който е изплатено застрахователно обезщетение в размер на 78,10 лв., от което е прихваната дължимата застрахователна премия. Твърди се, че след изплащане на обезщетението [фирма] се е суброгирано в правата на увреденото лице спрямо причинителя на вредата. Според ищеца ответникът **** отговаря за причинените щети, защото не е изпълнил задълженията си по Закона за пътищата и не е поддържала в изрядно състояние пътната настилка. Сочи, че до **** е отпосредствено регресна покана за заплащане на сумата от 93,10 лв., включваща и ликвидационни разноски в размер на 15 лв., но изпълнение не е постъпило, с оглед на което е предявен настоящият иск. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е подаден отговор на исковата молба чрез юрисконсулт А. Г.,

с който искът се оспорва по основание и по размер. Ответникът счита, че претенциите не са доказани. Оспорва твърдения механизъм, както и твърди, че въобще липсват категорични доказателства за настъпване на конкретното произшествие. Счита, че не са настъпили предпоставките за ангажиране отговорността му. Оспорва размера на претенцията, като твърди, че при определяне на застрахователно обезщетение не е взета предвид амортизацията на евентуално отремонтираните части. Сочи, че не се представени доказателства относно скоростта на движение на водача на увредения автомобил и прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат, като твърди, че водачът не е съобразил поведението си с пътната обстановка. Иск се отхвърляне на предявените искове и се претендират разноски.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и съобразно чл. 235, ал. 2 ГПК във връзка с наведените в исковата молба доводи и възраженията на ответника, намира за установено следното:

Предявен е иск с правно основание чл.410, ал. 1, т. 2 КЗ.

В чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ е уредено едно специално суброгационно право в отклонение от правилото на чл. 74 ЗЗД, тъй като при настъпване на застрахователното събитие застрахователят не изпълнява чуждо правно задължение, а изплащайки застрахователно обезщетение, изпълнява свое договорно задължение, вследствие на което по силата на чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ встъпва в правата на увредения срещу възложителя за възложената от него на трето лице работа, при или по повод на която са възникнали вреди по чл. 49 ЗЗД. Когато причинител на вредата е лице, комуто е възложено някаква работа, по силата на чл. 49 ЗЗД вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД, отговорност носи и възложителят за вредите, причинени от изпълнителя на възложената работа при или по повод нейното изпълнение. Още в *т. 15 от Постановление № 7/1977 г. на Пленума на ВС* се приема, че суброгацията на застрахователя включва и правната възможност той да предявява искове за реализиране на отговорността по чл. 47 - 49 ЗЗД, когато са налице основания за нея.

Ангажирането на отговорността по чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. с чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД е обусловено от установяването на следните кумулативни предпоставки: 1) наличие на действително застрахователно правоотношение между увредения и ищеца-застраховател; 2) за увредения да е възникнало право на вземане на извъндоговорно основание срещу причинителя на вредата - арг. чл. 45, ал. 1 ЗЗД, т. е. вредите да са причинени от делинквента чрез неговото виновно и противоправно поведение; 3) виновното лице да е причинило вредите при или по повод на изпълнение на възложената работа и 4) застрахователят по имущественото застраховане да е изплатил застрахователно обезщетение за настъпилото увреждане на застрахованата вещ.

Налице са всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ****. От събраните доказателства се установява, че на 20.12.2021 г. по време на действието на сключения между ищеца и застрахования договор за застраховка „Каско” е настъпило предвидено в него застрахователно събитие, в резултат на което на застрахованото МПС са били нанесени вреди, а ищецът е прихванал дължимото застрахователно обезщетение от следващата дължима вноска за застрахователна премия от застрахованото лице.

С исковата молба е представена комбинирана застрахователна полица № 440121211028648 от 09.11.2021 г., съдържаща подписи на страните – л. 8. От последната се установява, че страните по застрахователния договор са уговорили разсрочено плащане на

застрахователната премия на четири вноски, първата от които е платена при сключване на договора, а втората е с падеж на 08.02.2022 г., след настъпване на процесното произшествие. Освен това индичия за наличие на застрахователно правоотношение е образуваната преписка по претенцията за щета и изплатеното на застрахования съответно застрахователно обезщетение чрез прихващане на насрещни задължения за застрахователна премия по цитираната застраховка „Каско“. Следователно е налице упражняване на права и изпълнение на задълженията по договора за застраховка от двете насрещни страни.

Съдът намира, че писмената форма за сключване на застрахователния договор е спазена, а и дори и да не беше спазена, следва да се съобрази разпоредбата на чл. 293 ТЗ, приложима за търговските сделки, каквато безспорна е тази за застраховка „Каско на МПС“, съгласно която разпоредба страната не може да се позовава на нищожността, ако от поведението и може да се заключи, че не е оспорвала действителността на изявлението - *решение № 115 от 23.07.2013 г. по т. д. № 348/2012 г. на ВКС, I т. о., решение № 50 от 25.04.2012 г. по т. д. № 95/2011 г. на ВКС, II т. о.; решение № 71 от 22.06.2009 г. по т. д. № 11/2009 г. на ВКС, I т. о., решение № 115 от 23.07.2013 г. по т. д. № 348/2012 г. на ВКС, I т. о.*

С оглед изложеното съдът приема, че е налице валидно сключен договор за застраховка „Каско“ по отношение на лек автомобил *** с рег. № **** с период на покритие от 09.11.2021 г. до 08.11.2022 г., включващ датата на настъпване на застрахователното събитие.

Установява се от представените по делото писмени доказателства, че при застрахователя е образувана преписка по щета № 44012132137356 за настъпило на 20.12.2021 г. застрахователно събитие. От представените като писмени доказателства опис на щетите и калкулация по претенция № 44012132137356 ликвидационен акт от 31.12.2021 г. с опис към него се установява, че след извършените оглед и оценка на щетите по застрахования автомобил ищецът е определил застрахователно обезщетение в размер на 78,10 лв., която сума е прихваната с насрещното задължение на застрахования за заплащане на вноска за застрахователна премия по процесния договор за имуществена застраховка „Каско“.

Настоящият случай не попада в хипотезите, при които задължително се съставя протокол за ПТП – настъпили материални щети при двама участници в ПТП или наличието на пострадало лице. Съгласно разпоредбата на чл. 6, т. 4 от Наредба № ІЗ-41 от 12.01.2009 г. не се посещават от органите на МВР–„Пътна полиция“ и не се съставят документи за повреди на МПС, освен когато повредите са причинени в резултат на ПТП с един участник и МПС не е в състояние да се придвижи на собствен ход. Ето защо и не се налага съставянето на протокол за ПТП, който да даде сведения за механизма на реализиране на ПТП-то.

Още повече, съгласно разпоредбата на чл. 408, ал. 1, т. 3 КЗ, застрахователят може да откаже плащане на застрахователно обезщетение при неизпълнение на задължение по застрахователния договор, което е значително с оглед интереса на застрахователя и е било

предвидено в закон или в застрахователния договор, като обаче е обусловено от установяването на причинна връзка между неизпълнението на задължението и настъпилото застрахователно събитие. Следователно правото на застрахователя да откаже плащане на обезщетение е обусловено от наличието на причинно-следствена връзка между неизпълнението на задължението на застрахования и настъпването на застрахователното събитие. Самото неизпълнение от страна на застрахования на установеното задължение по т. 9.5.1 от Раздел II „Каско“ от общите условия да уведоми компетентните органи за пътнотранспортното произшествие не е достатъчно, за да се приеме, че е налице основание за отказ на застрахователя да заплати обезщетение по щетата. Не се установява от ответника, който носи доказателствената тежест, неизпълнението на това задължение на застрахования да е значително с оглед интереса на застрахователя и да е довело до възникване на застрахователното събитие. Не се установи и причинно-следствена връзка между това неизпълнение на задължението на застрахования и настъпилото пътнотранспортно произшествие. Оттук и възражението на ответника е неоснователно, а и съществуващият между страните договор за застраховка е включвал и обезщетяване при настъпването на щети на застрахованата вещ в резултат на пътнотранспортно произшествие – виж т. 2.1.3 от раздел II на Общите условия на ищеца за застраховка на моторни превозни средства /Каско/.

Само по себе си неангажирането на протокол за ПТП, не представлява невъзможност за установяване на предпоставките за ангажиране на отговорността по чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ. Дори при представен протокол и при липса оспорване на верността на протокола, ищецът, претендиращ обезщетение във връзка с увреждането, носи доказателствената тежест на установяването му посредством ангажирането и на други доказателства - разпит на свидетели, вкл. и чрез назначаване на вещи лица /като автотехническа, медицинска или комбинирани експертизи/, ако преценката на фактите, от значение за механизма на ПТП, изисква специални познания, които съдът не притежава - *решение № 15 от 25.07.2014 г. на ВКС по т. д. № 1506/2013 г., I т. о.* От изложеното следва, че механизмът на настъпилото ПТП и причинените вреди подлежат на пълно и главно доказване от страна на ищеца, посредством всички допустими по реда на ГПК доказателства и доказателствени средства.

Соченият по делото механизъм се установява по безспорен начин от писмените доказателства – уведомление за щета по застраховка Каско, свидетелските показания на И. Б. Д. и приетата по делото САТЕ.

Свидетелят сочи, че е управлявала застрахованото МПС към момента на настъпване на процесното застрахователно събитие, при което е била увредена гумата на автомобила при движение в ****, като при предявяване от съда на уведомлението за щета, приложено към делото, свидетелят потвърждава, че тя е изготвила и подписала същото. Посочва, че дупката била необозначена и голяма, опитала се да я избегне, но липсвала възможност за това, като след преминаването си през нея усетила тресене, спряла автомобила и видяла, че се е образувал балон на гумата, която била нова. Твърди, че е преминала през пътния участък с разрешената за него скорост. Показанията на свидетеля-очевидец са последователни и логични, поради което се кредитират от съда. Според заключението на

съдебно-автотехническата експертиза, щетите по отношение на процесния автомобил, отразени в опис на застрахователя, се намират в пряка причинна връзка с настъпилото на 20.12.2021 г. произшествие в ****.

Механизмът, посочен в уведомление за щета № 44012132137356 от 23.12.2021 г., съответства на заключението по САТЕ и показанията на свидетеля Д., поради което при оценка на доказателствата по делото, съдът намира, че същият е установен и съвпада с посочения в исковата молба от ищеца. Експертът по САТЕ заявява, че между механизма на ПТП и вредите по автомобила е налице причинно-следствена връзка.

Съгласно чл. 8, ал. 3 ЗП, общинските пътища са публична общинска собственост, като със законовата разпоредба на чл. 31 ЗП на общината като юридическо лице е вменено задължението да поддържа общинската пътна мрежа в състояние, отговарящо на изискванията на движението, което означава отстраняване на всяка настъпила неизправност на пътната настилка, която създава опасност от повреждане на движещите се по нея моторни превозни средства. Съответно чл. 167, ал. 1 ЗДП предвижда, че лицата, които стопанисват пътя, го поддържат в изправно състояние, сигнализират незабавно препятствията по него и ги отстраняват във възможно най-кратък срок. Не е предмет на спор между страните по делото, че пътният участък, на който е настъпило процесното ПТП съставлява част от общинска пътна мрежа на ****. От обстоятелството, че на пътната настилка на общински път, към момента на настъпване на застрахователното събитие (ПТП) е имало необозначена дупка, което се установява от събраните в производството писмени доказателства, свидетелски показания и заключението на САТЕ, се налага изводът, че общината не е изпълнила законното си задължение да поддържа в изправност общинската пътна мрежа. Доколкото общината като юридическо лице осъществява правни действия, респ. бездействия, чрез натоварени от нея лица, същата отговаря за причинените от тези лица вреди при и по повод изпълнението на възложената им работа. В случая натоварените лица не са извършили необходимите действия за привеждане на пътната настилка в състояние, годно за поемане на пътен трафик и от това тяхно бездействие са настъпили вреди в правната сфера на собственика на застрахования автомобил, поради което е породена деликтната отговорност на възложителя – **** за обезщетяване на вредите. Бездействието на натоварените от общината лица по аргумент на чл. 45, ал. 2 ЗЗД се презумира да е виновно.

Съдът намира, че инцидентът е настъпил в ***, при движение по **** на разклона с ****. В уведомлението за щета е посочено, че инцидентът е настъпил при движение по **** на разклона с ****, както е посочено и в заключението по САТЕ. Не се спори от страните, че **** е част от общинската пътна мрежа, включително в процесния участък до разклона с ****. Оттук, съдът намира, че се установява мястото на настъпване на ПТП, а именно на 20.12.2021 г. в *** на **** на разклона с **** на общинската пътна мрежа е настъпило ПТП, при което лек автомобил *** с рег. № **** е попаднал в необозначена дупка на пътното платно.

Произходът на установената дупка на пътната настилка е ирелевантен за ангажиране

на деликтната отговорност, тъй като ЗП предвижда общо и абстрактно задължение на общината да поддържа общинските пътища, без значение под въздействие на какви фактори е настъпила частичната им негодност за осигуряване на безопасен пътен трафик.

Причинно-следствената връзка между установеното неизпълнение на вменено нормативно задължение и претърпените вреди, се установява от приетото заключение на САТЕ.

Обхватът на суброгационното право зависи от размера на застрахователното обезщетение, което застрахователят е платил на застрахования, и от размера на обезщетението, което отговорното лице по чл. 49 ЗЗД дължи на застрахования. При претенция за заплащане на застрахователно обезщетение, съдът следва да определи застрахователното обезщетение по действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие. В случая, съгласно кредитираното заключение на САТЕ, стойността необходима за възстановяване на лек автомобил *** с рег. № **** на база средни пазарни цени е 257,90 лв. Следва да се отбележи, че експертизата не е оспорена. Съгласно чл. 200, ал. 3 ГПК оспорване на заключението може да бъде направено от страната докато трае изслушването на експерта, т.е. в заседанието за приемане на заключението на вещото лице. Оспорването може да бъде заявено и писмено преди провеждане на заседанието за приемане на заключението. След изслушването на експерта и приемането на заключението на вещото лице, правото да се оспори заключението е преклудирано и не може да бъде зачетено, а приетото по делото заключение следва да бъде ценено наред с всички доказателства по делото */виж решение № 186/ 09.07.2012 г. по гр. д. № 1871/2010 г. на IV г. о. на ВКС, решение № 79 от 12.05.2015 г. по гр. д. № 322 / 2015 г. на I г. о. на ВКС/*.

Не се доказват при условията на пълно и главно доказване възраженията на ответника за такова поведение на водача на автомобила, което да се намира в причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП и да е допринесло за настъпване на вредоносния резултат. Ответникът не е ангажирал доказателства в тази насока.

Процесуалното задължение (доказателствената тежест) за установяването на твърдения правнорелевантен факт принадлежи на страната, която навежда това частично правоизключващо възражение, като доказването трябва да е пълно (несъмнено, безспорно) съобразно правилата, предписани в правната норма на чл. 154, ал. 1 ГПК. Твърдението за съпричиняване е недоказано. Няма данни по делото и водачът да се е движил с неразрешена скорост. Следва да се отбележи, че в дължимата грижа при управление на МПС не се включва изискване за знание на неравностите по пътя или презумиране за наличие на такива /а дори и знанието за това само по себе си не е основание за прилагане на чл. 51, ал. 2 ЗЗД - *решение № 261485 от 01.12.2020г. на СГС по в. гр. д. № 162/2020 г., решение № 1192 от 13.02.2020г. на СГС по в. гр. д. № 5643/2019 г./*. Ответникът, чиято е доказателствената тежест за установяване на действия или бездействия, с които увреденият е допринесъл за вредоносния резултат и които да са в причинна връзка с него, не е ангажирал каквито и да било доказателства, че водачът на увредения лек автомобил е допуснал нарушение на правилата за движение по пътищата, като се е движел с несъобразена скорост или не е

съобразил поведението си с конкретната пътна обстановка и наличието на дупка на пътя, каквото задължение същият би имал единствено, ако препятствието на пътя е било надлежно обозначено. Няма данни по делото дупката да е била по някакъв начин означена или сигнализирана. Необозначената и несигнализирана дупка не представлява предвидимо препятствие по смисъла на чл. 20, ал. 2 ЗДвП. Доколкото в настоящия случай са недоказани твърденията на ответника за несъобразяването на водача с пътната обстановка, то при неустановяване на тези правнорелевантни факти по несъмнен начин в процеса от ответника и при прилагане на правилата за разпределение на доказателствената тежест - арг. чл. 154, ал. 1 ГПК, съдът приема тези обстоятелства за неосъществени.

Не се споделят възраженията на ответника, че при определяне на застрахователното обезщетение не е взета предвид амортизацията на евентуално отремонтираните части. Такава амортизация, както и степента на същата, не се установява да е била налична към датата на ПТП. Още повече, че в приетото по делото и неоспорено от страните заключение по САТЕ е посочено, че сумата, необходима за възстановяване на увредените детайли, изчислена на база средни пазарни цени, е в размер от 257,90 лв., която сума надвишава значително размера на определеното застрахователно обезщетение, въпреки, че в експертизата е отчетена и остатъчната стойност на елементите.

Предвид изложеното, искът се явява основателен за пълния размер на претендираната сума от 93,10 лв., представляваща заплатено от ищцовото дружество застрахователно обезщетение и претендираните ликвидационни разноси в размер на 15 лв. /за чийто обичаен размер страните не спорят/. При това положение съдът намира, че предявеният иск за сумата от 93,10 лв. е изцяло основателен и като такъв следва да бъде уважен в пълен размер. Като законна последица от уважаване на иска следва да се присъди и законната лихва върху главницата от датата на завеждане на иска /01.11.2023 г./ до окончателното □ изплащане.

По отговорността за разноси:

С оглед изхода на спора при настоящото му разглеждане и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, разноси се дължат само на ищеца. Ищецът е направил съответно искане за присъждането им, представил е списък по чл. 80 ГПК и доказателства за направата на разноси. Оттук на ищеца ще се присъдят разноси в размер на **558 лв.** – вкл. разноси за заплатена ДТ, заплатен депозит по САТЕ, депозит за разпит на свидетел и адвокатско възнаграждение. Възражението на ответника с правно основание чл. 78, ал. 5 ГПК за прекомерност на платеното от ищеца адвокатско възнаграждение, съдът намира за неоснователно, доколкото се претендират разноси за осъществена правна защита и съдействие в размер от 168 лв. с ДДС, който размер е под минимално определения в Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Така мотивиран, **СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД,**

РЕШИ:

ОСЪЖДА **, БУЛСТАТ ***** , с адрес: ****, да заплати на [фирма], ЕИК ****, със седалище и адрес на управление ****, по предявения иск с правно основание чл. 410, ал. 1, т.

2 КЗ сумата от **93,10 лв.** – главница, представляваща регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение и ликвидационни разноси по щета № 44012132137356 по застраховка „Каско“, за причинени щети на лек автомобил *** с рег. № ****, в резултат от настъпило застрахователно събитие на 20.12.2021 г. в *** на разклона за **** на общинската пътна мрежа, поради попадане на автомобила в необозначена и необезопасена дупка на пътното платно, **ведно** със законната лихва върху главницата, считано от подаването на исковата молба - 01.11.2023 г. до окончателното погасяване, както и сумата от **558 лв.** – разноси по настоящото производство.

Решението подлежи на обжалване пред СГС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____